

Briselē, 5.9.2024.
COM(2024) 394 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS PADOMEI UN EIROPAS PARLAMENTAM

**par valstu konkurences iestāžu noteikto pagaidu noregulējuma pasākumu tiesisko
regulējumu un to izmantošanu**

KOMISIJAS ZIŅOJUMS PADOMEI UN EIROPAS PARLAMENTAM

par valstu konkurences iestāžu noteikto pagaidu noregulējuma pasākumu tiesisko regulējumu un to izmantošanu

1. IEVADS: PAMATINFORMĀCIJA PAR ZIŅOJUMU UN TĀ TVĒRUMS

ES pretmonopola noteikumi aizliedz tādas nolīgumus un saskaņotas darbības uzņēmumu starpā, kas ierobežo konkurenci (Līguma par Eiropas Savienības darbību (“**LESD**”) 101. pants), un uzņēmumu, kuriem ir dominējošs stāvoklis tirgū, ļaunprātīgu rīcību (LESD 102. pants). Eiropas Komisija (“**Komisija**”) un dalībvalstu konkurences iestādes (“**valstu konkurences iestādes**”) kopā panāk ES pretmonopola noteikumu izpildi saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003¹ 4., 5. un 10. pantu. Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 3. pantā noteikts, ka valstu konkurences iestādēm jāpiemēro ES pretmonopola noteikumi, ja kāds nolīgums vai ļaunprātīga izmantošana var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Komisija un valstu konkurences iestādes sadarbojas Eiropas Konkurences tīklā (“**EKT**”), lai panāktu šo pretmonopola noteikumu izpildi.

Pagaidu noregulējuma pasākumi var būt spēcīgs rīks, ar ko konkurences iestādes var nodrošināt konkurences saglabāšanu vai atjaunošanu tirgū laikā, kad notiek pretmonopola izmeklēšana. Šādu pasākumu mērķis ir novērst to, ka notiekošās procedūras laikā rodas turpmāks kaitējums konkurencei. Pagaidu noregulējuma pasākumi, piemēram, varētu likt uzņēmumam piegādāt konkrētu produktu vai sniegt konkrētu pakalpojumu, vai pārtraukt konkrētu rīcību laikā, kad notiek pretmonopola izmeklēšana.

Komisijas pilnvaras noteikt pagaidu noregulējuma pasākumus pretmonopola procedūrās ir paredzētas Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 8. pantā, kas izklāstīts turpmāk.

1. Steidzamības gadījumā nopietna un nelabojama kaitējuma konkurencei riska dēļ Komisija pēc savas iniciatīvas vai uz sūdzības pamata ar lēmumu, pamatojoties uz sākotnējo pārkāpuma atklāšanu, var noteikt pagaidu noregulējuma pasākumus.

2. Šā panta 1. punktā minēto lēmumu piemēro uz noteiktu laika posmu, un to var pagarināt, ciktāl tas ir vajadzīgs un lietderīgs.

Eiropas Parlaments un Padome 2018. gada 11. decembrī pieņēma Direktīvu (ES) 2019/1² (“**EKT+ direktīva**”), lai valstu konkurences iestādes varētu efektīvāk panākt ES pretmonopola noteikumu izpildi, un daļēji šis mērķis tiek panākts, nodrošinot, ka tām ir i) neatkarības pamatgarantijas un resursi; ii) galvenās izmeklēšanas, lēmumu pieņemšanas un naudas sodu piemērošanas pilnvaras; iii) iecietīguma programmas un iv) savstarpējās palīdzības mehānismi.

¹ Padomes Regula (EK) Nr. 1/2003 (2002. gada 16. decembris) par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā (OV L 1, 4.1.2003., 1. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1 (2018. gada 11. decembris) par apstākļu nodrošināšanu nolūkā dot dalībvalstu konkurences iestādēm iespēju efektīvāk izpildīt konkurences noteikumus un par iekšējā tirgus pienācīgas darbības nodrošināšanu (OV L 11, 14.1.2019., 3. lpp.).

EKT+ direktīvas 11. pantā ir noteikts, ka dalībvalstīm ir jāpiešķir savām valstu konkurences iestādēm pilnvaras noteikt pagaidu noregulējuma pasākumus. Šā panta formulējums ir izklāstīts turpmāk.

1. Dalībvalstis nodrošina, lai valstu konkurences iestādes ir pilnvarotas, balstoties uz LESD 101. vai 102. panta pārkāpuma prima facie konstatējumu, rīkoties pēc savas iniciatīvas un ar lēmumu noteikt pagaidu noregulējuma pasākumus attiecībā uz uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām vismaz tajos gadījumos, kas ir steidzami, jo pastāv risks nodarīt būtisku un neatgriezenisku kaitējumu konkurencei. Šāds lēmums ir samērīgs un piemērojams vai nu noteiktu laikposmu, ko var pagarināt, ja tas ir nepieciešami un lietderīgi, vai arī līdz galīgā lēmuma pieņemšanai. Valstu konkurences iestādes par minēto pagaidu noregulējuma pasākumu noteikšanu informē Eiropas Konkurences tīklu.

2. Dalībvalstis nodrošina, lai 1. punktā minēto pagaidu noregulējuma pasākumu likumību, tostarp proporcionalitāti, varētu pārskatīt paātrinātā pārsūdzības procedūrā.

EKT+ direktīvas 38. apsvērumā ir precizēts, ka pagaidu noregulējuma pasākumi ir svarīgs rīks, ar ko nepieļaut tirgus norises, kuras varētu būt ļoti grūti neitralizēt ar lēmumu, ko valsts konkurences iestāde pieņem procedūras beigās. Tajā arī uzsvērts, ka dalībvalstis var brīvi piešķirt valstu konkurences iestādēm plašākas pilnvaras noteikt pagaidu noregulējuma pasākumus un ka dalībvalstīm būtu jārada apstākļi, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka valstu konkurences iestādes var izmantot pagaidu noregulējuma pasākumus praksē. Dalībvalstīm EKT+ direktīva bija jātransponē līdz 2021. gada 4. februārim.

Paziņojumā, kas pievienots EKT+ direktīvai, Komisija apņēmas “veikt analīzi par to, vai pastāv iespējas vienkāršot pagaidu noregulējuma pasākumus Eiropas Konkurences iestāžu tīklā”, “[l]ai ļautu konkurences iestādēm efektīvāk reaģēt uz norisēm strauji mainīgajos tirgos”.

Sākotnēji bija paredzēts šīs analīzes rezultātus izklāstīt ziņojumā Padomei un Eiropas Parlamentam divu gadu laikā no EKT+ direktīvas transponēšanas termiņa, t. i., līdz 2023. gada 4. februārim. Tomēr 2022. gada jūnijā Komisija sāka Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 un Komisijas Regulas (EK) Nr. 773/2004 izvērtēšanas procesu. Tāpēc ziņojums tika atlikts, lai to varētu iesniegt kopā ar rezultātiem, kas gūti izvērtējumā par Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 8. pantā paredzētajām Komisijas pilnvarām pieņemt pagaidu noregulējuma pasākumus pretmonopola procedūrās. Ziņojuma atlikšana ļāva veikt arī visaptverošāku analīzi, jo lielākā daļa dalībvalstu pa šo laiku ir pabeigušas EKT+ direktīvas transponēšanas procesu³.

Šajā ziņojumā galvenā uzmanība pievērsta valstu konkurences iestāžu noteikto pagaidu noregulējuma pasākumu tiesiskajam regulējumam un šo pasākumu izmantošanai. Tā pamatā ir salīdzinošs novērtējums par i) dalībvalstu attiecīgajiem tiesību aktiem, ii) kvantitatīvajiem datiem, ko valstu konkurences iestādes sniegušas Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 un Komisijas Regulas (EK) Nr. 773/2004 izvērtēšanas procesa ietvaros un kas papildināti šīs

³ EKT+ direktīvu pa šo laiku ir transponējušas visas dalībvalstis, izņemot Igauniju. Šajā ziņojumā sniegtā analīze attiecas arī uz Igauniju, bet vēl neatspoguļo izmaiņas, kas attiecībā uz pilnvarām pieņemt pagaidu noregulējuma pasākumus varētu būt ieviestas tiesību aktos pēc EKT+ direktīvas transponēšanas.

analīzes ietvaros, un iii) kvalitatīvajām atsauksmēm, kas iegūtas no valstu konkurences iestādēm, pieprasot informāciju⁴.

Šā ziņojuma sākumā ir sniegts pārskats par i) datumiem, kuros ieviestas pilnvaras noteikt pagaidu noregulējuma pasākumus par ES pretmonopola noteikumu pārkāpumiem dažādās dalībvalstīs, un ii) izmaiņām tiesību aktos, kas tika ieviestas attiecībā uz minētajām pilnvarām, transponējot EKT+ direktīvu. Pēc tam ziņojumā ir izklāstītas atšķirības dalībvalstu tiesiskajā regulējumā attiecībā uz materiāltiesisko pārbaudi, kas jāiztur, lai varētu noteikt pagaidu noregulējuma pasākumus, un šo pasākumu procedūras noteikumiem. Visbeidzot tajā analizēts, kā valstu konkurences iestādes faktiski izmanto šo izpildes panākšanas rīku, un šo iestāžu pieredze. Ziņojuma beigās ir izdarīti daži provizoriski secinājumi.

2. PILNVARAS PIEŅEMT PAGaidu NOREGULĒJUMA PASĀKUMUS DALĪBVALSTĪS

Visām 27 EKT valstu konkurences iestādēm saskaņā ar valsts konkurences tiesību aktiem ir pilnvaras noteikt pagaidu noregulējuma pasākumus par ES pretmonopola noteikumu un/vai tiem līdzvērtīgu noteikumu pārkāpumiem. Šīs pilnvaras ir daļa no valstu konkurences iestāžu standarta rīku kopuma, kas paredzēts pretmonopola noteikumu izpildes panākšanai un iekļauts to attiecīgajos valsts konkurences tiesību aktos.

Pārskats par pilnvaru noteikt pagaidu noregulējuma pasākumus ieviešanu

Pirms Komisijas pilnvaras noteikt pagaidu noregulējuma pasākumus tika kodificētas Padomes Regulā (EK) Nr. 1/2003⁵, šādas pilnvaras jau bija 11 valstu konkurences iestādēm: Francijā (no 1986. gada), Kiprā (no 1989. gada), Spānijā (no 1989. gada), Beļģijā (no 1991. gada), Somijā (no 1992. gada), Zviedrijā (no 1993. gada), Grieķijā (no 1995. gada), Maltā (no 1995. gada), Ungārijā (no 1997. gada), Lietuvā (no 1999. gada) un Austrijā (no 2002. gada).

Turklāt 13 valstu konkurences iestādes ieguva šādas pilnvaras vienlaikus ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 pieņemšanu vai pēc tam: Horvātijā (2003. gadā), Portugālē (2003. gadā), Čehijā (2004. gadā), Latvijā (2004. gadā), Luksemburgā (2004. gadā), Polijā (2004. gadā), Vācijā (2005. gadā), Rumānijā (2005. gadā), Itālijā (2006. gadā), Bulgārijā (2008. gadā), Slovēnijā (2008. gadā), Dānijā (2013. gadā) un Igaunijā (2013. gadā).

Kā pamatu pagaidu noregulējuma pasākumu pieņemšanas pilnvaru ieviešanai valstu konkurences iestādes parasti norāda nepieciešamību spēt ātrāk iejaukties un saglabāt situāciju vai atjaunot konkurenci, gaidot pretmonopola izmeklēšanas beigas. Tām valstu konkurences iestādēm, kuras ieguva šīs pilnvaras pēc Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 pieņemšanas, vēl viens motivējošs

⁴ 2023. gada novembra vidū Komisija visām valstu konkurences iestādēm nosūtīja neformālu informācijas pieprasījumu par pagaidu noregulējuma pasākumu ieviešanu, juridisko pamatu un pieredzi saistībā ar tiem attiecīgajās dalībvalstīs. Visas valstu konkurences iestādes sniedza atbildi uz šo pieprasījumu.

⁵ Padomes 1962. gada 6. februāra Regula Nr. 17 bija pirmā regula, ar ko īsteno Līguma 85. un 86. pantu (OV, 21.2.1962., 204. lpp.). Tajā nebija skaidri paredzētas pilnvaras pieņemt pagaidu noregulējuma pasākumus, bet šīs pilnvaras bija atzinusi Eiropas Savienības Tiesa (skatīt Tiesas 1980. gada 17. janvāra rīkojumu lietā *Camera Care Ltd/Komisija*, 792/79 R, EU:C:1980:18, 18. punkts).

faktors bija vēlme saskaņot savas izpildes panākšanas pilnvaras ar Komisijas un/vai citu valstu konkurences iestāžu izpildes panākšanas pilnvarām.

Divas dalībvalstis pilnvaras pieņemt pagaidu noregulējuma pasākumus ieviesa nesen – EKT+ direktīvas transponēšanas procesa ietvaros; tās ir Nīderlande (2021. gadā) un Īrija (2022. gadā⁶). Slovākijā valsts konkurences iestādei jau bija vispārīgākas pilnvaras noteikt pagaidu noregulējuma pasākumus, pamatojoties uz valsts administratīvo kodeksu, bet tikai līdz ar EKT+ direktīvas transponēšanu (2021. gadā) pilnvaras noteikt pagaidu noregulējuma pasākumus tika ieviestas Slovākijas valsts konkurences tiesību aktos.

Izmaiņas tiesību aktos, kas ieviestas pēc EKT+ direktīvas pieņemšanas

Lai gan lielākajai daļai valstu konkurences iestāžu pilnvaras noteikt pagaidu noregulējuma pasākumus jau bija pirms EKT+ direktīvas pieņemšanas, direktīvas transponēšanai bija nepieciešamas dažas izmaiņas tiesību aktos. Dažas dalībvalstis arī izmantoja transponēšanas procesu, lai ieviestu izmaiņas, kas pārsniedza EKT+ direktīvas prasības. Lielākā daļa tiesību aktu izmaiņu valstu konkurences iestādēm pēc EKT+ direktīvas transponēšanas to dalībvalstīs atvieglo pagaidu noregulējuma pasākumu pieņemšanu.

Transponējot EKT+ direktīvu, Francija un Luksemburga ieviesa iespēju valsts konkurences iestādei pieņemt pagaidu noregulējuma pasākumus pēc savas iniciatīvas (*ex officio*), kā prasīts direktīvā. Lietuvas veiktās transponēšanas rezultātā Lietuvas konkurences iestādei vairs nav vajadzīga tiesas atļauja, lai noteiktu pagaidu noregulējuma pasākumus. Transponējot direktīvu, Vācija ieviesa mazāk stingru tiesisko pārbaudi pagaidu noregulējuma pasākumu noteikšanai, vairs nepieprasot pierādījumus par “neatgriezenisku kaitējumu” konkurencei. Tāpat Bulgārija vairs nepieprasa “pietiekamus pierādījumus” par pārkāpumu, jo saskaņā ar direktīvu pietiek ar *prima facie* pierādījumiem. Zviedrijas valsts konkurences iestādei tagad ir iespēja kā pagaidu noregulējuma pasākumus noteikt strukturālus koriģējošos pasākumus⁷. Transponējot direktīvu, Itālija ieviesa pilnvaras vēlreiz noteikt pagaidu noregulējuma pasākumu termiņu vai to pagarināt, kas iepriekš oficiāli nebija iespējams. Portugāle ieviesa īpašu atsauci uz prasību *prima facie* konstatēt ES pretmonopola noteikumu pārkāpumu kā pamatu pagaidu noregulējuma pasākumu noteikšanai un vairs nepieprasa valsts konkurences iestādei pieņemt lēmumu pamatlietā 180 dienu laikā pēc pagaidu noregulējuma pasākumu noteikšanas. Savukārt Somija pagarināja laikposmu, kurā var noteikt pagaidu noregulējuma pasākumus, līdz 12 mēnešiem (un lēmumu var atjaunot)⁸.

⁶ Akts, ar kuru Īrijas konkurences iestādei tika piešķirtas šīs jaunās pilnvaras, tika pieņemts 2022. gadā un stājās spēkā 2023. gadā.

⁷ Tās ir EKT+ direktīvas transponēšanas netiešās sekas. Zviedrijā pilnvaras pieņemt pagaidu noregulējuma pasākumus ir saistītas ar pilnvarām noteikt koriģējošos pasākumus. Saskaņā ar EKT+ direktīvas 10. panta 1. punktu valstu konkurences iestādēm vajadzētu būt iespējai noteikt “jebkādu strukturālu vai rīcību koriģējošos pasākumus”. Zviedrijas konkurences iestādes pilnvaras noteikt koriģējošos pasākumus ir paplašinātas, attiecinot tās arī uz strukturāliem koriģējošiem pasākumiem, un tādējādi ir paplašinātas arī tās pilnvaras noteikt pagaidu noregulējuma pasākumus.

⁸ Pirms EKT+ direktīvas transponēšanas Somijā Somijas valsts konkurences iestādes noteiktie pagaidu noregulējuma pasākumi bija spēkā tikai 90 dienas.

Luksemburgā, Slovākijā un Somijā pēc saskaņošanas ar EKT+ direktīvā paredzēto materiāltiesisko pārbaudi sliekšnis, kas valstu konkurences iestādēm jāsasniedz, lai pieņemtu pagaidu noregulējuma pasākumus, kļuva augstāks par iepriekš piemērotajā materiāltiesiskajā pārbaudē paredzēto. Polijā saistībā ar EKT+ direktīvas prasību pieņemt paziņojumu par iebildumiem (“IP”) pirms lēmuma par pārkāpumu pieņemšanas ir ieviests papildu procedūras posms pagaidu noregulējuma pasākumu pieņemšanai⁹. Transponējot direktīvu, Grieķija atcēla attīstības ministra iespēju pieprasīt pagaidu noregulējuma pasākumus un ieviesa 12 mēnešu termiņu lēmuma pieņemšanai pamatlietā pēc pagaidu noregulējuma pasākumu noteikšanas (ko var pagarināt 1 reizi vēl par 12 mēnešiem).

Visbeidzot, citas izmaiņas tiesību aktos dalībvalstīs: i) sniegti skaidrojumi gan par prasību ievērot proporcionalitātes principu, gan par nepieciešamību pēc paātrinātas pārsūdzības saskaņā ar direktīvu un ii) ieviests pienākums paziņot EKT par pagaidu noregulējuma pasākumu pieņemšanu.

3. TIESISKĀ PĀRBAUDE UN PROCEDŪRA: LIELĀKA SASKAŅOTĪBA, BET ATŠKIRĪBAS SAGLABĀJAS

EKT+ direktīva zināmā mērā ir saskaņojusi valstu konkurences iestāžu pilnvaras noteikt pagaidu noregulējuma pasākumus. EKT+ direktīvas 11. pantā ir noteikts, ka dalībvalstīm ir jāpiešķir savām valsts konkurences iestādēm pilnvaras pieņemt pagaidu noregulējuma pasākumus pēc savas iniciatīvas (*ex officio*). 11. pantā ir noteikts, ka šīs pilnvaras būtu jāpiemēro vismaz gadījumos, kad valsts konkurences iestāde ir “*prima facie* konstatējusi ES pretmonopola noteikumu pārkāpumu” un kad pastāv “risks nodarīt būtisku un neatgriezenisku kaitējumu konkurencei”. Tā kā tā ir minimālā saskaņošanas prasība, dalībvalstis var izvēlēties mazāk stingru materiāltiesisko pārbaudi. Direktīvā arī noteikts, ka visiem pagaidu noregulējuma pasākumiem i) jāatbilst proporcionalitātes principam, ii) jābūt pagaidu pasākumiem un ka iii) tos jāvar pārskatīt paātrinātā pārsūdzības procedūrā. Tajā arī noteikts, ka visām valstu konkurences iestādēm ir jāpaziņo EKT par pagaidu noregulējuma pasākumu pieņemšanu.

Pilnvaras iniciēt pagaidu noregulējuma pasākumu pieņemšanu

Tagad visām valstu konkurences iestādēm ir pilnvaras noteikt pagaidu noregulējuma pasākumus vai iniciēt to pieņemšanu pēc savas iniciatīvas (*ex officio*). Pirms EKT+ direktīvas transponēšanas Francijas un Luksemburgas valsts konkurences iestādēm bija pilnvaras pieņemt pagaidu noregulējuma pasākumus tikai pēc kādas puses lūguma. Lai gan nevienai valsts konkurences iestādei, lai pieņemtu pagaidu noregulējuma pasākumus, vairs nav vajadzīgs puses

⁹ EKT+ direktīvas 3. panta 3. punktā ir noteikts, ka “[d]alībvalstis nodrošina, lai valsts konkurences iestādes, pirms tās pieņem [pārkāpuma lēmumu], pieņemtu iebildumu paziņojumu”. Polijā ir divu veidu oficiālas procedūras: iepriekšējas izmeklēšanas procedūra (bez lietas dalībniekiem un tādējādi bez piekļuves lietas materiāliem) un pārkāpuma procedūra (ar lietas dalībniekiem, kuriem ir piekļuve lietas materiāliem). Ir noteikts, ka IP jāpieņem, kad tiek sāta oficiāla pārkāpuma procedūra. Tā kā pagaidu noregulējuma pasākumus var pieņemt tikai pēc šādas procedūras sākšanas, 3. panta 3. punkta transponēšanas rezultātā ir ieviests procedūras papildu posms pagaidu noregulējuma pasākumu pieņemšanai, jo, sākot pārkāpuma procedūru, ir jāsniedz uzņēmumiem papildu informācija.

lūgums, 11 valstu (Austrijas, Beļģijas, Bulgārijas, Čehijas, Francijas, Itālijas, Kipras, Luksemburgas, Portugāles, Rumānijas un Spānijas) konkurences iestādēm ir paredzētas arī skaidras pilnvaras pieņemt pagaidu noregulējuma pasākumus pēc pušu lūguma. Tomēr arī citas valstu konkurences iestādes ir norādījušas, ka praksē tās bieži rīkojas pēc trešās personas lūguma. Vienīgā atšķirība, šķiet, ir tā, ka šīm valstu konkurences iestādēm nav pienākuma veikt turpmākus pasākumus saistībā ar šādiem lūgumiem.

Materiāltiesiskā pārbaude

15 valstu konkurences iestādes ir izvēlējušās EKT+ direktīvā paredzēto materiāltiesisko pārbaudi, kas ir tāda pati kā pārbaude, kuru piemēro Komisijai, kad tā nosaka pagaidu noregulējuma pasākumus saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 8. pantu. Tām ir jāpierāda, ka jārikojas “steidzami, jo pastāv risks nodarīt būtisku un neatgriezenisku kaitējumu konkurencei” (Bulgārija, Grieķija, Horvātija, Igaunija, Īrija, Itālija, Kipra, Latvija, Luksemburga, Malta, Nīderlande, Rumānija, Slovākija, Somija un Zviedrija).

12 valstu konkurences iestādēm ir jāveic mazāk stingra materiāltiesiskā pārbaude. Polijā, Portugālē un Slovēnijā kaitējumam jābūt tikai “grūti novēršamam”. Dānijā kaitējumam jābūt “būtiskam” un nav pat nosacījuma, ka tam jābūt neatgriezeniskam.

Citu valstu konkurences iestādes papildus tam, ka tām nav obligāti jāpierāda “neatgriezenisks” kaitējums, var arī pierādīt kaitējumu citiem uzņēmumiem vai vispārīgākām interesēm. Piemēram, Beļģijas konkurences iestādei ir jāpierāda “būtisks, nenovēršams un grūti labojams kaitējums uzņēmumiem, kuru intereses skar šādi pārkāpumi,” vai “kaitējums vispārējām ekonomiskajām interesēm”. Francijas konkurences iestādei ir jāpierāda “būtisks un tūlītējs kaitējums ekonomikai kopumā, attiecīgajai nozarei, patērētāju interesēm vai attiecīgā gadījumā uzņēmumam, kas iesniedzis sūdzību”. Vācijas konkurences iestāde var atsaukties uz vispārīgāku nepieciešamību “aizsargāt konkurenci” vai rīkoties, ja pastāv “nenovēršami būtiska kaitējuma draudi citam uzņēmumam”. Ungārijas konkurences iestāde var pieņemt pagaidu noregulējuma pasākumus, “ja tas ir steidzami nepieciešams, lai aizsargātu attiecīgo pušu juridiskās vai ekonomiskās intereses un ja ir apdraudēta konkurences attīstība, saglabāšana vai uzlabošana”. Lietuvas konkurences iestādei ir jāpierāda “būtisks kaitējums vai neatgriezeniskas sekas uzņēmumu vai sabiedrības interesēm”.

Savukārt citu valstu konkurences iestāžu gadījumā pārbaude ir saistīta ar procedūras rezultāta saglabāšanu. Čehijas konkurences iestāde var pieņemt pagaidu noregulējuma pasākumus, ja tā uzskata, ka tas ir “nepieciešams, lai provizoriski noregulētu pušu situāciju, vai ja ir bažas, ka varētu tikt apdraudēta lēmuma izpilde”. Spānijas konkurences iestādei ir jāpierāda, ka pagaidu noregulējuma pasākumi ir nepieciešami, lai nodrošinātu “pēc laika izdodamā lēmuma efektivitāti”.

Austrijā *prima facie* pierādījumi par pārkāpumu ir pietiekams pamats pagaidu noregulējuma pasākumu pieņemšanai neatkarīgi no kaitējuma.

Attiecībā uz pārkāpuma konstatēšanu – lielākajai daļai valstu konkurences iestāžu ir jāuzrāda *prima facie* pierādījumi par pārkāpumu, lai varētu pieņemt pagaidu noregulējuma pasākumus. Šķiet, ka Francijas un Slovēnijas tiesību aktos ir paredzēta mazāk stingra prasība: abās

dalībvalstīs var pieņemt pagaidu noregulējuma pasākumus, ja var pierādīt, ka pastāv “iespējams” ES pretmonopola noteikumu pārkāpums.

Procedūras noteikumi

Starp valstu konkurences iestāžu procedūras noteikumiem pastāv atšķirības attiecībā uz pagaidu noregulējuma pasākumu pieņemšanu. Tas galvenokārt skaidrojams ar atšķirībām valstu tiesību aktu izpildes panākšanas sistēmās, valstu konkurences iestāžu struktūrā un procedūras noteikumiem, kas nav saskaņoti ES līmenī. Piemēram, Austrijā un Maltā ir tiesiskās izpildes panākšanas sistēma, kas nozīmē, ka administratīvajai valsts konkurences iestādei ir jāiesniedz pieteikums par pagaidu noregulējuma pasākumiem tiesā, kura darbojas kā valsts konkurences tiesu iestāde¹⁰. Dalībvalstis atšķiras arī pēc tā, vai pagaidu noregulējuma pasākumu pieņemšanā ir jāievēro tās pašas procedūras, kas attiecas uz lēmumu pēc būtības, vai arī pastāv noteiktas procesuālās īpatnības, kas ļauj valsts konkurences iestādei rīkoties ātrāk.

16 valstu konkurences iestādēm pagaidu noregulējuma pasākumu pieņemšanas procedūrā ir procesuālas īpatnības, ar ko tā atšķiras no to procedūrām lēmuma pieņemšanai pēc būtības. Lielākā daļa šo īpatnību attiecas uz attiecīgā uzņēmuma tiesību uz aizstāvību zināmu ierobežojumu. Itālijā valsts konkurences iestāde izņēmuma kārtā un ārkārtīgas steidzamības gadījumos var noteikt provizoriskus pagaidu noregulējuma pasākumus, neuzklausot attiecīgo uzņēmumu (*inaudita altera parte*)¹¹. Tāpat Bulgārijas konkurences iestādei nav nepieciešams ļaut uzņēmumam iesniegt rakstiskus apsvērumus vai organizēt uzklauššanu, un uzņēmums nevar piekļūt lietas materiāliem. Arī Zviedrijas konkurences iestāde norādīja, ka nav vajadzības uzklaušīt attiecīgo uzņēmumu, lai gan praksē vienmēr notiek dialogs, un ka piekļuvi lietas materiāliem var atteikt.

Somijā un Vācijā attiecīgā uzņēmuma tiesības tikt uzklauštam var ierobežot procedūras steidzamības dēļ. Vācijā tas nozīmē, ka tiesības tikt uzklauštam tiktu ierobežotas līdz mutiskai uzklauššanai, kas ir izņēmums no parastās rakstiskās procedūras. Portugāles konkurences iestāde var atlikt gan piekļuvi lietas materiāliem, gan lietas dalībnieku uzklauššanu līdz brīdim, kad ir pieņemti pagaidu noregulējuma pasākumi. Lietuvā un Polijā uzklauššana nenotiek.

Vēl citas procesuālās īpatnības ir saistītas ar procesuālajiem termiņiem. Čehijā lēmums par trešās personas pieteikumu par pagaidu noregulējuma pasākumiem ir jāpieņem 10 dienu laikā. Rumānijā uzņēmumam ir 15 dienas, lai atbildētu uz paziņojumu par konkurences iestādes nodomu pieņemt pagaidu noregulējuma pasākumus, un valsts konkurences iestādei lēmums ir jāpieņem vēl 15 dienu laikā. Beļģijā uzklauššana tiek organizēta viena mēneša laikā un lēmums par pagaidu noregulējuma pasākumiem ir jāpieņem viena mēneša laikā pēc uzklauššanas¹². Spānijā izmeklēšanas struktūrai ir divi mēneši laika, lai iesniegtu ziņojumu padomei, savukārt

¹⁰ Saskaņā ar EKT+ direktīvas 2. panta 3. punktu “valsts konkurences tiesu iestāde” ir tiesu iestāde, ko dalībvalsts norīkojusi dažu valsts konkurences iestādes funkciju veikšanai.

¹¹ Pasākumi ir provizoriski, un tie ir jāapstiprina pēc tam, kad pusēm ir dota iespēja atbildēt uz apgalvojumiem.

¹² Uzklauššanas termiņu var pagarināt vēl par divām nedēļām, un lēmuma pieņemšanas termiņu var apturēt kopumā uz astoņām darbdienu, lai lietas dalībnieki varētu iesniegt savus apsvērumus, ja paredzētie pagaidu noregulējuma pasākumi atšķiras no lūgumā par pagaidu noregulējuma pasākumiem minētajiem.

uzņēmumam ir piecas dienas laika, lai iesniegtu rakstiskus apsvērumus, un pēc tam padomes rīcībā ir trīs mēneši lēmuma pieņemšanai. Maltā uzņēmumam ir astoņas dienas laika, lai iesniegtu atbildi uz valsts konkurences iestādes pieteikumu par pagaidu noregulējuma pasākumu noteikšanu, un tiesai ir jāpieņem lēmums “steidzamības kārtā”, un tā var organizēt tikai vienu uzklausīšanu.

Citās dalībvalstīs dažas procedūras daļas var saīsināt. Portugāles konkurences iestāde var noteikt pusēm īsākus termiņus savu viedokļu paušanai (piemēram, 5 dienas, nevis 30 dienas). Tā tas ir arī Lietuvā (t. i., vismaz 7 dienas, nevis vismaz 14 dienas). Dānijā uzklausīšanai ir noteikts īsāks termiņš.

Francijas konkurences iestāde ievēro indikatīvu 90 dienu grafiku no izmeklēšanas sākuma līdz uzklausīšanai. Procedūra arī pārsvarā notiek mutiski. Lietas dalībnieki var iesniegt rakstiskus apsvērumus, bet izmeklēšanas struktūra savu viedokli pauž tikai mutiski uzklausīšanā. Dažos vienkāršākos gadījumos procesā var aprobežoties tikai ar uzklausīšanu vai tiešu pieprasījumu padomei noraidīt pieteikumu.

Grieķijā valsts konkurences iestāde pēc attiecīgā uzņēmuma uzaicināšanas uz uzklausīšanu var pieņemt pagaidu noregulējumu (t. i., pagaidu rīkojumu), kas ir spēkā līdz galīgā lēmuma par pagaidu noregulējuma pasākumiem pieņemšanai. Pagaidu noregulējuma pasākumi ir jāiesniedz lēmējīestādei 30 dienu laikā, pretējā gadījumā pagaidu noregulējums automātiski zaudē spēku.

Turpmāk sniegtais pārskats par valstu konkurences iestāžu pilnvarām pieņemt pagaidu noregulējuma pasākumus ir balstīts uz tiesību aktiem un valstu konkurences iestāžu paskaidrojumiem. Tajā ir norādīts, kurās dalībvalstīs ir i) mazāk stingra materiāltiesiskā pārbaude pagaidu noregulējuma pasākumu noteikšanai salīdzinājumā ar EKT+ direktīvas 11. pantā un Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 8. pantā ietverto pārbaudi un/vai ii) mazāk stingri procedūras noteikumi pagaidu noregulējuma pasākumu pieņemšanai salīdzinājumā ar procedūru lēmuma pieņemšanai pēc būtības.

1. tabula. Pārskats par materiāltiesisko pārbaudi un procedūras noteikumiem pagaidu noregulējuma pasākumu pieņemšanai

Dalībvalsts	Mazāk stingra materiāltiesiskā pārbaude	Mazāk stingri procedūras noteikumi
Austrija	☑	
Beļģija	☑	☑
Bulgārija		☑
Horvātija		
Kipra		
Čehija	☑	☑
Dānija	☑	☑
Igaunija		
Somija		☑
Francija	☑	☑

Vācija	☑	☑
Grieķija		☑
Ungārija	☑	
Īrija		
Itālija		☑
Latvija		
Lietuva	☑	☑
Luksemburga		
Malta		☑
Nīderlande		
Polija	☑	☑
Portugāle	☑	☑
Rumānija		☑
Slovākija		
Slovēnija	☑	
Spānija	☑	☑
Zviedrija		☑

4. PAGaidu NOREGULĒJUMA PASĀKUMU IZMANTOŠANA EKT

Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 un Komisijas Regulas (EK) Nr. 773/2004 izvērtēšanas ietvaros tika vākti dati par lēmumiem, ko valstu konkurences iestādes pieņēmušas laikposmā no šo regulu stāšanās spēkā 2004. gada maijā līdz 2022. gada decembrim. Šos datus ir papildinājušas valstu konkurences iestādes, un tie tika izskatīti kopā ar Komisijas saņemtajiem paziņojumiem, kas attiecās uz lēmumiem par pagaidu noregulējuma pasākumiem laikposmā no 2023. gada janvāra līdz 2024. gada jūnijam. Šie avoti liecina, ka laikposmā no 2004. gada 1. maija līdz 2024. gada 1. jūnijam 16 valstu (Austrijas, Beļģijas, Čehijas, Francijas, Grieķijas, Horvātijas, Itālijas, Kipras, Latvijas, Luksemburgas, Maltas, Polijas, Portugāles, Slovākijas, Spānijas un Zviedrijas) konkurences iestādes pieņēma kopumā 95 lēmumus, ar ko nosaka pagaidu noregulējuma pasākumus¹³. Tie ietver lēmumus, ar kuriem nosaka pagaidu noregulējuma pasākumus par ES pretmonopola noteikumu pārkāpumiem, kā arī pagaidu noregulējuma pasākumus par līdzvērtīgu valsts konkurences tiesību normu pārkāpumiem.

No šiem 95 lēmumiem, ar kuriem tika noteikti pagaidu noregulējuma pasākumi, vairāk nekā pusi pieņēma 3 valstu konkurences iestādes: Francijas konkurences iestāde šajā laikposmā pieņēma 20 lēmumus, Beļģijas konkurences iestāde pieņēma 18 lēmumus un Itālijas konkurences iestāde

¹³ Kopējais to lēmumu skaits, ar kuriem nosaka pagaidu noregulējuma pasākumus, kā arī atsevišķais konkrētās dalībvalstīs pieņemto lēmumu skaits, kas norādīts 2. tabulā, atšķiras no datiem, kuri iekļauti Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 un Komisijas Regulas (EK) Nr. 773/2004 izvērtējumā, gan tāpēc, ka dažas valstu konkurences iestādes šīs analīzes ietvaros datus ir papildinājušas, gan tāpēc, ka ir ņemts vērā papildu laikposms (t. i., laikposms no 2023. gada 1. janvāra līdz 2024. gada 1. jūnijam).

pieņēma 14 lēmumus. No atlikušajām 13 valstu konkurences iestādēm, kas attiecīgajā laikposmā pieņēma pagaidu noregulējuma pasākumus, šādu 8 valstu konkurences iestādes pagaidu noregulējuma pasākumus pieņēma vairāk nekā 1 reizi: Grieķija, Horvātija, Kipra, Malta, Polija, Portugāle, Spānija un Zviedrija.

2. tabula. EKT laikā no 2004. gada 1. maija līdz 2024. gada 1. jūnijam pieņemto pagaidu noregulējuma pasākumu skaits

Dalībvalsts	Lēmumu par pagaidu noregulējuma pasākumiem skaits
Francija	20
Beļģija	18
Itālija	14
Spānija	8
Grieķija	7
Kipra	6
Zviedrija	6
Polija	5
Horvātija	2
Malta	2
Portugāle	2
Austrija	1
Čehija	1
Latvija	1
Luksemburga	1
Slovākija	1

Šie skaitļi neatspoguļo visu pieredzi, ko valstu konkurences iestādes gadu gaitā ir guvušas saistībā ar pagaidu noregulējuma pasākumiem. Dažu valstu konkurences iestādes izdeva pagaidu noregulējuma pasākumus jau pirms 2004. gada maija¹⁴. Skaitļi arī neatspoguļo gadījumus, kad valstu konkurences iestādes izskatīja, bet galu galā noraidīja lūgumus pēc pagaidu noregulējuma pasākumiem, gadījumus, kad tās apsvēra pagaidu noregulējuma pasākumus, bet galu galā tos nenoteica, jo puses piedāvāja uzņemties saistības, un gadījumus, kad tās noteica pagaidu noregulējuma pasākumus, bet šie pagaidu noregulējuma pasākumi pārsūdzības procedūrā netika atstāti spēkā.

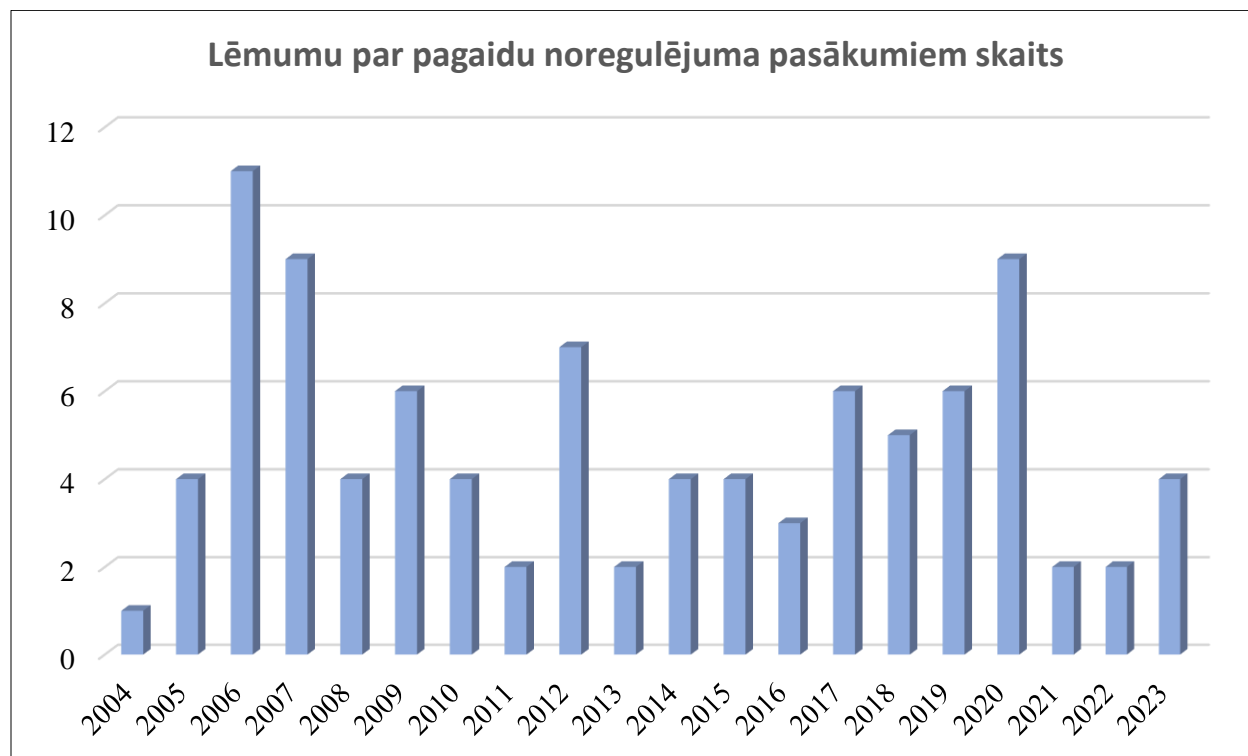
Salīdzinot šos datus, var novērot, ka 9 (Beļģijas, Francijas, Grieķijas, Itālijas, Maltas, Polijas, Portugāles, Spānijas, Zviedrijas) no 11 valstu konkurences iestādēm, kuras jau ir pieņēmušas vairāk nekā 1 lēmumu, ar ko nosaka pagaidu noregulējuma pasākumus, ir mazāk stingri

¹⁴ Piemēram, Somijas konkurences iestāde lēmumu, ar ko nosaka pagaidu noregulējuma pasākumus, izdeva 1993. gadā.

procedūras noteikumi nekā to procedūrās lēmuma pieņemšanai pēc būtības. Francijā un Beļģijā, kuru valsts konkurences iestādes pieņēma visvairāk lēmumu par pagaidu noregulējuma pasākumiem, un Polijā, Portugālē un Spānijā līdztekus tam ir arī mazāk stingra tiesiskā pārbaude.

Aplūkojot gadā laikā no 2004. gada maija līdz 2024. gada jūnijam pieņemto lēmumu skaitu, var konstatēt, ka valstu konkurences iestādes gadā ir pieņēmušas vidēji piecus lēmumus, ar ko nosaka pagaidu noregulējuma pasākumus. Nākamajā diagrammā redzams, ka skaits ir mainījies katru gadu, bet nav vērojama vispārēja pieauguma vai samazināšanās tendence.

1. diagramma. EKT valstu konkurences iestāžu gada laikā pieņemto lēmumu par pagaidu noregulējuma pasākumiem skaits

5. PIEREDZE DARBĀ AR ŠO RĪKU: LIETDERĪBA UN PIEMĒROTI GADĪJUMI

Valstu konkurences iestādes arī sniedza kvalitatīvas atbildes par savu pieredzi saistībā ar pagaidu noregulējuma pasākumiem. Lielajam vairumam valstu konkurences iestāžu, kas sniedza atbildes, kopumā bija pozitīva pieredze pagaidu noregulējuma pasākumu jomā, un tās norādīja, ka uzskata tos par noderīgu izpildes panākšanas rīku¹⁵. Šīs valstu konkurences iestādes uzsvēra, cik svarīga ir i) to spēja, izmantojot pagaidu noregulējuma pasākumus, vai nu saglabāt tirgus struktūru līdz lēmuma pieņemšanai pamatlīnētā, vai arī īstermiņā atjaunot konkurenci tirgū, ii) pagaidu noregulējuma pasākumu atturošā ietekme un iii) pagaidu noregulējuma pasākumu piemērotība to problēmu risināšanai, kuras rodas strauji mainīgajos tirgos. Kā viena no iestādēm paskaidroja,

¹⁵ 14 valstu konkurences iestādes atbildēja uz jautājumu, kurā tika lūgts to vispārējais viedoklis par pagaidu noregulējuma pasākumiem, un 13 atbildēja, ka uzskata tos par lietderīgiem.

“tos var izmantot, lai novērstu būtisku un neatgriezenisku kaitējumu konkurencei, ko citādi nevarētu novērst ar citiem pieejamiem rīkiem”.

Viena valsts konkurences iestāde par šo izpildes panākšanas rīku neizteicās pozitīvi un tā vietā minēja problēmas, kas saistītas gan ar *prima facie* pārkāpuma, gan steidzamības pierādīšanu pagaidu noregulējuma pasākumu noteikšanas vajadzībām. Tā vietā šī valsts konkurences iestāde dod priekšroku ātrai procedūrai, kuras rezultātā tiek pieņemts lēmums par lietas būtību.

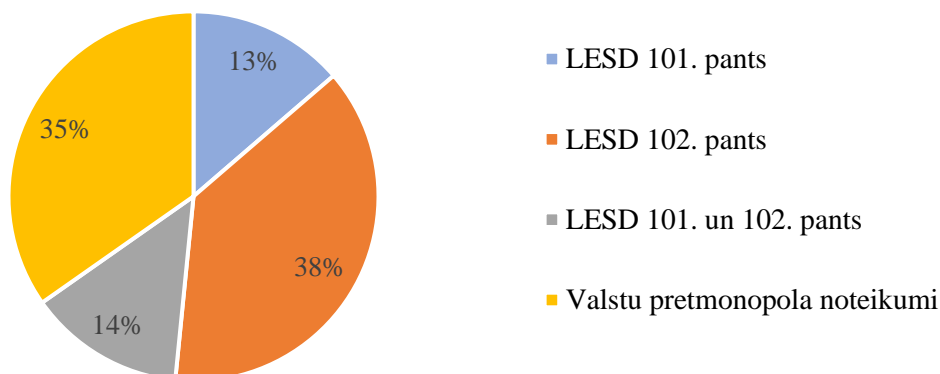
Atbildot uz jautājumu par pagaidu noregulējuma pasākumu ietekmi uz procedūru lēmuma pieņemšanai pēc būtības (t. i., vai pagaidu noregulējuma pasākumi palielina vai samazina procedūras kopējo ilgumu, vai arī tie palielina iespēju panākt izlīgumu ar iesaistītajām pusēm vai iespēju, ka puses piedāvās saistības), valstu konkurences iestādēm bija atšķirīgi viedokļi¹⁶. Lielākā daļa valstu konkurences iestāžu, kuras visas ir pieņēmušas vismaz vienu lēmumu, ar ko nosaka pagaidu noregulējuma pasākumus, uzskata, ka šā izpildes panākšanas rīka izmantošana var samazināt procedūras kopējo ilgumu un dažas procedūras var rezultēties ar to, ka procedūrā iesaistītās puses piedāvā saistības, lai atrisinātu konstatētās pretmonopola problēmas. Dažas valstu konkurences iestādes apgalvoja, ka pagaidu noregulējuma pasākumu ietekme uz pamatlietas ilgumu var atšķirties un tie var kā saīsināt, tā pagarināt procedūru atkarībā gan no i) lietas konkrētajiem apstākļiem, gan, kas ir pats svarīgākais, no tā, ii) vai lēmumu, ar ko nosaka pagaidu noregulējuma pasākumus, galu galā apstiprina pārsūdzības tiesa.

Daudzi lietu piemēri liecina, ka pagaidu noregulējuma pasākumi ir daudzpusīgs rīks, lai gan tie nebūt nav piemēroti visām pretmonopola izmeklēšanām. Tie var būt noderīgi izmeklēšanā gan par potenciāli pret konkurenci vērštiem nolīgumiem, gan par iespējamu dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu. Nākamajā diagrammā redzams, ka no 95 lēmumiem, ko pieņēmušas valstu konkurences iestādes, lielākā daļa lēmumu, kuru pamatā bija ES pretmonopola noteikumi, bija saistīti ar iespējamu dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu (LESD 102. pants).

2. diagramma. EKT valsts konkurences iestāžu pieņemto lēmumu par pagaidu noregulējuma pasākumiem juridiskais pamats

¹⁶ Uz šo jautājumu atbildi sniedza deviņas valsts konkurences iestādes.

Lēmumu par pagaidu noregulējuma pasākumiem pieņemšanas juridiskais pamats

Prakse, attiecībā uz kuru pagaidu noregulējuma pasākumi tika noteikti visbiežāk, ir piegādes atteikums (ja dominējošā stāvoklī esošs uzņēmums atsakās piegādāt precis vai sniegt pakalpojumu lejupējam konkurentam) un kolektīvais boikots (ja konkurentu grupa vienojas izslēgt vai kavēt faktisku vai potenciālu konkurentu). Valsts konkurences iestādes norāda, ka bieži tieši lietas, kas saistītas ar vienkāršāku kaitējuma teoriju, ir īpaši piemērotas pagaidu noregulējuma pasākumu izmantošanai. Lai gan dažas valsts konkurences iestādes norāda, ka lietas digitālajā nozarē var būt īpaši piemērotas pagaidu noregulējuma pasākumu izmantošanai, piemēri liecina, ka pagaidu noregulējuma pasākumi ir noteikti dažādās nozarēs – no telesakaru nozares līdz pamatnozarēm un no apraides nozares līdz lauksaimniecības nozarei.

Valsts konkurences iestāžu pieņemtie pagaidu noregulējuma pasākumi atšķiras atkarībā no lietas konkrētajiem apstākļiem. Parasti tie izpaužas kā pienākums apturēt nolīgumu vai dažas tā klauzulas, (at-)sākt piegādāt konkrētu produktu vai sniegt pakalpojumu vai mainīt nosacījumus, saskaņā ar kuriem tiek piešķirta piekļuve noteiktam objektam vai resursam.

Turpmāk minētie piemēri, kurus sniegušas trīs valsts konkurences iestādes, kas ir izmantojušas šo rīku, visplašāk ilustrē pagaidu noregulējuma pasākumu daudzveidību.

Google pienākums vienoties par atlīdzību ar ziņu publicētājiem

2019. gadā Francijas konkurences iestāde izdeva pagaidu noregulējuma pasākumus, ar ko uzlika *Google* pienākumu vienoties ar ziņu publicētājiem par atlīdzību par viņu ar autortiesībām aizsargāta satura, piemēram, viņu fotogrāfiju vai rakstu īsu izvilkumu, rādīšanu¹⁷. Tajā laikā drīz bija jātājas spēkā jaunam tiesību akta noteikumam, kas ziņu publicētājiem deva tiesības atļaut vai aizliegt savu saturu demonstrēt digitālajās platformās. *Google* nodoms bija vienkārši pārtraukt šāda satura rādīšanu savās tīmekļa vietnēs, arī *Google Search*, ja vien ziņu publicētāji nepiešķir *Google* atļauju izmantot šādu saturu bez maksas. Francijas konkurences iestāde rīkojās,

¹⁷ Décision 19-MC-01 du 31 janvier 2019.

balstoties uz sūdzību, ko bija iesnieguši ziņu publicētāji, kuri uzskatīja, ka šāda pieeja varētu būt *Google* dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana, jo *Google* atteicās iesaistīties sarunās par taisnīgu atlīdzību, kas maksājama par šāda ar autortiesībām aizsargāta satura izmantošanu. Tāpēc Francijas konkurences iestāde noteica pagaidu noregulējuma pasākumus, lai nodrošinātu, ka *Google* labticīgi risina sarunas ar ziņu publicētājiem līdz lēmuma pieņemšanai par lietas būtību, un pēc tam piemēroja *Google* naudas sodu par minēto pasākumu neievērošanu. Procedūra lēmuma pieņemšanai pēc būtības noslēdzās ar to, ka *Google* piedāvāja saistības, ko Francijas konkurences iestāde akceptēja.

Atļauja trešo personu raidorganizācijām pārraidīt futbola pasākumus

Itālijas konkurences iestāde 2023. gadā noteica pagaidu noregulējuma pasākumus divām raidorganizācijām, aizliedzot konkrētas to starpā noslēgtā līguma klauzulas, kuru mērķis bija nodrošināt, ka tikai tām un nevienai citai raidorganizācijai ir tiesības pārraidīt konkrētas futbola sacensības¹⁸. Ar šiem pagaidu noregulējuma pasākumiem Itālijas konkurences iestāde iejaucās, lai nodrošinātu, ka citas sporta pasākumu raidorganizācijas arī var vienoties par tiesībām pārraidīt attiecīgās futbola sacensības. Pagaidu noregulējuma pasākumi deva iespēju skatīties futbola spēles arī citos kanālos, nevis tikai abu raidorganizāciju kanālos. Pēc lietas izskatīšanas pēc būtības Itālijas konkurences iestāde piemēroja naudas sodus abām raidorganizācijām, kas bija noslēgušas nolīgumu. Pārsūdzības instancē iestādes lēmums tika atstāts spēkā.

Konkurences saglabāšana interneta platjoslas tirgū

Beļģijas konkurences iestāde 2023. gadā noteica pagaidu noregulējuma pasākumus pret *Proximus* saistībā ar izmeklēšanu par iespējamu dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu¹⁹. *Proximus* iegādājās *EDPnet*, kas ir viens no tā tiešajiem konkurentiem fiksētā platjoslas interneta pieslēguma vairumtirgos un mazumtirgos. Beļģijas konkurences iestāde uzskatīja, ka šī iegāde varētu negatīvi ietekmēt konkurenci. Tāpēc tā pret *Proximus* noteica pagaidu noregulējuma pasākumus, lai uz laiku, kamēr saistībā ar procedūru lēmuma pieņemšanai pēc būtības notiek izmeklēšana, nodrošinātu gan *EDPnet* darbības nepārtrauktību, gan *EDPnet* darbības un komerciālo neatkarību no *Proximus*. *Proximus* galu galā nolēma pārdot *EDPnet* tālāk jaunpienācējam Beļģijas telekomunikāciju nozarē, kā rezultātā Beļģijas konkurences iestāde varēja pabeigt izmeklēšanu.

6. SECINĀJUMI

Pašlaik visām EKT valsts konkurences iestādēm ir pilnvaras pieņemt pagaidu noregulējuma pasākumus par ES pretmonopola noteikumu pārkāpumiem.

Lai gan lielākajai daļai valsts konkurences iestāžu šādas pilnvaras bija jau pirms EKT+ direktīvas transponēšanas, direktīva ir veicinājusi lielāku saskaņotību, ļaujot valstu konkurences iestādēm i) izdot pagaidu noregulējuma pasākumus *ex officio*, t. i., pēc valsts konkurences iestādes iniciatīvas bez trešās personas iepriekšēja lūguma, ii) šādus pagaidu noregulējuma

¹⁸ 1857 - ACCORDO TIM-DAZN SERIE A 2021/2024.

¹⁹ Décision n° ABC-2023-RPR-17 du 21 juin 2023 dans l'affaire n° CONC-RPR-23/0002.

pasākumus pamatot ar *prima facie* pārkāpuma konstatējumu un iii) atjaunot pagaidu noregulējuma pasākumus līdz lēmuma pieņemšanai par lietas būtību. Dalībvalstu starpā joprojām pastāv dažas atšķirības gan attiecībā uz veicamo materiāltiesisko pārbaudi, gan attiecībā uz procedūras noteikumiem.

Tas, kā valsts konkurences iestādes faktiski izmanto pagaidu noregulējuma pasākumus, ievērojami atšķiras. Lielākajai daļai valsts konkurences iestāžu, kas ir pieņēmušas vairāk nekā vienu lēmumu, ir dažas procesuālās īpatnības, kas tām ļauj rīkoties ātrāk nekā procedūrā lēmuma pieņemšanai pēc būtības, un dažkārt līdztekus tam arī materiāltiesiskā pārbaude ir mazāk stingra. Tāpēc šķiet, ka racionālākas procedūras, ko, iespējams, papildina mazāk stingra materiāltiesiskā pārbaude pagaidu noregulējuma pasākumu noteikšanai, ļauj šo izpildes panākšanas rīku izmantot plašāk.

Tajā pašā laikā ir arī valsts konkurences iestādes, kuras, neraugoties uz mazāk stingrām procedūrām un materiāltiesisko pārbaudi, nav pieņēmušas lēmumus, ar kuriem nosaka pagaidu noregulējuma pasākumus. Tāpēc šķiet, ka pagaidu noregulējuma pasākumu izmantošana ir arī valsts konkurences iestāžu stratēģiska izvēle.